

at opretholde Stiftet i dets nuværende Udstrækning. Der findes, saa vidt jeg ved, ca. 70 Pastorater i dette Stift, hvilket maa siges at være umaadelig lidt i Sammenligning med det store Antal, som findes i alle andre Stifter, og jeg tror, at man handler forkert, hvis man absolut vil søge at gennemføre Oprettelsen af et nyt Roskilde Stift og samtidig opretholde det lille Stift paa Lolland-Falster. Det vil ganske sikkert ude i Befolkningen vække den Forestilling, at paa alle andre Omraader skal vi spare, men paa det kirkelige Omraade behøver vi ikke at spare, skønt det er almindelig erkendt, at Kirkeskatten nu har naaet en saadan Højde, at den begynder at føles trykkende af Befolkningen. Jeg maa derfor bestemt fraraade den Ordning, som er foreslaaet af den højtærede Kirkeminister i hans Fremsettelsestale og nu ogsaa af den sidste ærede Taler, Venstres Ordfører i dette Spørgsmaal.

Jeg vil dernæst gøre nogle Bemærkninger til Lovforslaget angaaende Bispeembeders Besættelse, idet jeg forbeholder mig at komme tilbage til samme Forslag under Omtalen af Forslaget om Menighedsraad. I det kirkelige Udvalg var der betydelige Uoverensstemmelser om og Usikkerhed overfor Forslaget. Foruden et Flertal var der adskillige Mindretal. I Folketinget samlede en meget væsentlig Del af Debatten sig netop om dette Forslag, og hvad der efter min Mening er endnu mere betydningsfuldt, er, at siden Lovforslaget blev fremsat i Folketinget, er der — jeg tror nok, jeg tør sige fra alle Egne af Landet — kommet Protester mod det, og vel at mærke ikke Protester fra Regeringens politiske Modstandere, men Protester, som for den allerstørste Dels Vedkommende er kommet fra den Side indenfor Folkekirken, som politisk set staar Ministeriet nær, og som i kirkelig Opfattelse i Almindelighed staar sammen, vel ikke med den højtærede Kirkeminister, men dog med betydelige og ansete Medlemmer indenfor Ministeriet. Alt dette gør imidlertid tilsyneladende slet intet Indtryk paa den højtærede Kirkeminister. Naar jeg ser paa den Iver og Nidkærhed, hvormed han arbejder paa at faa dette Forslag gennemført, kommer jeg til at tænke paa Wessels Ord i Kærlighed uden Strømper: Du aldrig bliver gift, hvis det i Dag ej sker. Det er den Regel, som den højtærede Kirkeminister synes at rette sig efter i sit Arbejde for Forslaget. Det ser ud, som om han tror, at Folkekirken vilde gaa Glip af en uhyre stor Velsignelse eller udsætte sig for uhorste Færer og Ulykker, hvis Forslaget ikke blev Lov netop nu.

Jeg kunde ønske, at den højtærede Kirkeminister blot vil antyde, hvad det er for store Velsignelser, dette Bispevalg skal bringe os, eller hvad det er for Ulykker, det skal afværge. Jeg kan i hvert Fald ikke se, at de kirkelige Forhold i Landet for Tiden er saadanne eller i en nær Fremtid har Udsigt til at blive saadanne, at der er nogen Nødvendighed for at gennemføre dette Stridens Forslag, dette Splidens Forslag, netop nu. En kendt Politiker skal en Gang have sagt, at det var en god politisk Regel ikke at gøre i Dag, hvad der kunde opsættes til i Morgen. Hvis den Politiker har Ret heri, tror jeg, den højtærede Kirkeministers Politik i denne Sag er en daarlig Politik, thi Bispevalget kan saa umaadelig godt opsættes baade til i Morgen og til næste Aar, uden at der sker Skade derved.

Stærke saglige Grunde taler imod Bispevalget i Folkekirken. Nu maa jeg indrømme, at jeg havde i Sinde at fremhæve meget stærkt, at en Bisp i Folkekirken var en Slags Kontorchef; men efter den Omtale, som den højtærede Minister gav dem, der kaldte en Biskop for en Kontorchef, skal jeg vel vogte mig for netop at bruge denne Betegnelse, men søge at fremstille min Anskuelse paa en tydelig og oplysende Maade, saaledes at den ikke kan blive misbrugt. Jeg vil da sige, at en Folkekirkebiskop maa nødvendigvis være i Besiddelse af ikke ringe administrative Evner, og det er i høj Grad usikkert, om der vil blive taget fornødne Hensyn til denne Side; det er ikke hele Bispegerningen, det er kun en enkelt Side deraf; men det er højst usikkert, om der vil blive taget fornødent Hensyn til denne Side af Bispegerningen, naar Menighedsraadene skal vælge Biskoppen. For dem vil sikkert andre Hensyn, navnlig kirkelige Retningshensyn, blive de afgørende.

En Biskop i Folkekirken skal desuden være i Besiddelse af en Del mæglende Evner, han skal være en Slags kirkelig Forligsmand, naar de kirkelige Retningsbølger gaar alt for højt. Men en Biskop, som skylder en bestemt kirkelig Retning sit Valg, er mindst af alle skikket til at mægle mellem Retninger. Jeg tror, Arbejdsgiverne meget vilde have sig frabedt, at Arbejderne alene skulde bestemme, hvem der skulde være Forligsmand i Arbejdsstridigheder og omvendt. En Forligsmand, hvad enten han er kirkelig eller verdslig, maa være fuldstændig fri og uafhængig af de Partier, som han skal stifte Forlig og Forstaaelse imellem; er han ikke det, er hans Stilling ganske umulig. En retningsvalgt Biskop vil saa